

N:o 72.

Af herr **E. W. Wretlind**, om nedsättning i tullen på socker och kakao m. m.

Det är erkänt, att tullbeskattningen har två olika syften: dels att bereda statskassan inkomster, dels att skydda inhemska näringar. Vid vissa artiklar kunna begge syftena nås, vid vissa andra blott det ena. I samma mån som statskassan får tillräckliga inkomster för rikets behof, är det öppendagligen endast den enklaste rättvisas kraf, att sådan tullbeskattning borttages eller nedsättes, hvilken afser endast eller hufvudsakligen folkets beskattning. Synnerligen gäller detta, när fråga är om sådana artiklar, som äro eller blifvit oundgängliga för nästan hvar man. Denna rättvisa och sunda princip tillämpades också förliden riksdag, då tullen på lysoljor borttogs, och tullen på kaffe nedsattes.

Då nu emellertid tullinkomsterna, detta oaktadt, synas komma att varda större, än statsverkets behof kräfva, och större än Riksdagen förväntat, är det berättigadt påminna först och främst om en nödvändighetsvara, hvilken är lika allmänt brukad som de nyssnämnda varorna, och hvilken är både ett godt näringsämne och ett oskyldigt njutningsmedel, men hvilken vara dock är särdeles hårdt tullbeskattad; jag menar *sockret*, som nu drager en tull af 33 öre för kilogram raffineradt och för oraffineradt af ljus färg, samt en tull af 23,5 öre för oraffineradt af mörk färg. Denna beskattning är särdeles hård för de obemedlade och i sitt nuvarande belopp alldeles onödig för att skydda inhemska industri. Ty den tillverkning, som finnes af inhemska socker från hvitbetor, är — såsom bekant — belagd med en accis. Denna borde, i fall intet skydd finnes, naturligtvis svara emot tullens hela belopp, men accisen utgör nu blott två femtedelar af tullens belopp, hvarigenom alltså denna inhemska industri har ett skydd af icke mindre än 19,8 öre per kilo af raffineradt socker.

Emellertid lärer denna accis vara mycket misshaglig för hvitbetssockertillverkarne, ja anses såsom en orättfärdig beskattning. Det borde därför väcka deras synnerliga belåtenhet, om hela accisen borttoges, och detta kan lätt förenas med en tullnedsättning, ty om denna sträcker sig till $\frac{2}{5}$ af den nuvarande tullens belopp, så varder tullskyddet för hvitbetssockertillverkarne detsamma som det nu är.

Vi hafva ytterligare import af en vara, som alls icke kan i landet produceras, men som också är på en gång ett närings- och ett njutningsmedel. Tullinkomsten af densamma spelar äfven en så obetydlig roll, att tullen å densamma ur finansiell synpunkt icke har något skäl för sig. Det var äfven en stor inkonsequens af förliden Riksdag att icke nedsätta tullen å denna vara, när tullnedsättning beviljades för kaffe och té. Ty den vara, jag afser, har lika betydelse som de nämnda att vara ett njutningsmedel, men har det företrädet framför dessa att hafva en vida större betydelse såsom näringsmedel. Jag menar nemligen *kakao* samt den deraf beredda *chokoladen*.

Hvarje läkare, likasom hvarje handbok i organisk kemi, kan upplysa derom, att bland de tre närslägtade njutningsmedlen, kaffe, té och chokolad, det sistnämnda står i näringsvärde långt, ja man kan säga ojemförligt framför de två förstnämnda, hvilkas plats bland näringsämnena med skäl till och med kan omtvistas. Ur sanitär synpunkt vore det därför synnerligen önskligt, att chokoladen kunde allt mera inkräkta på det område, som kaffe och té nu intaga. Statsmagterna borde därför främja en tulltaxa, som kan verka i detta syfte.

Då man vidare ihågkommer, att statsverkets tullinkomst af kakao och chokolad är ganska obetydlig, nemligen för kakao 35- à 40,000 kronor och för chokolad 25- à 30,000 kronor årligen, så tvekar jag icke att föreslå borttagande af den tull på 30 öre per kilogram, som nu är satt för omalen kakao, samt en motsvarande nedsättning af tullen på chokolad samt malen eller rifven kakao från 50 till 20 öre per kilogram.

På grund af hvad jag sålunda haft äran anföra tager jag mig friheten föreslå:

att tullen på socker nedsättes med nära två femtedelar af sitt nuvarande belopp, eller för raffineradt socker och ljusare oraffineradt från 33 öre till jemnt 20 öre per kilogram samt för mörkare oraffineradt från 23,5 öre till 14 öre per kilogram;

att accisen för i Sverige af hvitbetor tillverkad socker upphäfves;

att tullen på omalen kakao borttages;
att tullen på malen eller rifven kakao samt på
chokolad nedsättes från 50 till 20 öre per kilogram.

Stockholm den 26 januari 1889.

E. W. Wretling.

N:o 73.

*Af herr P. Pehrson i Törneryd m. fl., om inrättande af ett
riksbankens afdelningskontor i Karlskrona.*

Ej mindre för den blekingska landsbygden än äfven för den allmänna låne- och affärsrörelsen inom hela provinsen Blekinge skulle det vara till stort gagn, om inom densamma ett riksbankens afdelningskontor funnes att tillgå.

Som särdeles lämplig plats för ett sådant kontor torde staden Karlskrona få anses vara, emedan Karlskrona icke allenast är länets residensstad, utan jemväl örlogsflottans hufvudstation, hvaraf följer, att staten der, året om, har många och stora utbetalningar — till hvilken summa dessa uppgå för flottans räkning våga vi ej nu uppgifva, men anhålla att framdeles derom få lemna meddelande till bankoutskottet. Det bör ej heller lemnas obeaktadt, att landsting, hushållningssällskap, länets brandstodsbolag, pensionskassor med flera inrättningar hafva all sin penningrörelse koncentrerad i nämnda stad. Allt detta sammanlagdt gör sagda plats i berörda afseende till, enligt vårt förmenande, den mest betydelsefulla inom hela riket af dem, som ännu ej ega, men skäligen böra komma i åtnjutande af afdelningskontor utaf riksbanken.